

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 4Co/144/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7110219527
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7110219527.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu Cleaners, s.r.o., Mäsiarska 425/13, Košice, IČO: 44 498 691, zast. JUDr. Karin Juhásovou, advokátkou, Húskova 19, Košice, proti žalovanej S. E., V. H., nar. 13.12.1945, bytom Y. XX, H., adresa pre doručovanie ul. X. S. XX, H., zast. Mgr. Evou Lutterovou, advokátkou, Lidické námestie 12, Košice, o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Košice I č.k. 20C/183/2010-174 zo dňa 13.1.2014

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa rozsudkom zo dňa 13.1.2014 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca pôvodne domáhal, aby súd zaviazal žalovanú uhradiť mu sumu 19.853,60 € s prísl. z dôvodu vrátenia časti kúpnej ceny, ktorú zaplatil za kúpu časti parcely registra evidenčné číslo 117/34, v katastrálnom území H., zapísanej na LV č. XXXX ako orná pôda. Následne na základe návrhu žalobcu súd prvého stupňa uznesením pripustil zmenu petitu a to tak, že predmetom konania bolo určenie, že kúpna zmluva uzatvorená zo dňa 4.12.2009 medzi žalobcom ako kupujúcim a žalovanou ako predávajúcou predmetom, ktorej bol prevod vlastníckeho práva k parcele KN-E č. 117/34 o výmere 10809 m², druh pozemku orná pôda vo veľkosti 1/3 k celku nachádzajúcej sa v katastrálnom území Krásna evidovanej na LV č. XXXX, za kúpnu cenu 119.619,60 € je v časti, ktorá bola predmetom pozemkových úprav, teda vo výmere 98 m² parcely, čomu zodpovedala časť kúpnej ceny vo výške 19.853,60 €, z dôvodu odstúpenia od kúpnej zmluvy neplatná a žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 19.853,60 €, spolu s 9%-ným ročným úrokom z omeškania odo dňa 15.7.2010 do zaplatenia ,oproti povinnosti žalobcu previesť na žalovanú vlastnícke právo k parcele KN-C č. 10365 o výmere 536 m², druh pozemku trvalé trávne porasty vo veľkosti 11/67 k celku evidovanej Správou katastra Košice na LV č. XXXX H. parcele KN-C č. 10366 o výmere 1077 m², druh pozemku trvalé trávne porasty vo veľkosti 5003/77 evidovanej Správou katastra na LV č. XXXX, pričom žalovaná je povinná poskytnúť žalobcovi pri prevode vlastníckeho práva súčinnosť a súčasne je žalovaná povinná uhradiť žalobcovi trovy konania.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že vzhľadom na námietku premlčania týkajúcu sa odstúpenia od zmluvy zo strany žalobcu, vznesenú právnou zástupkyňou žalovanej, sa súd prvého stupňa ako prvou zaoberal otázkou, či došlo k premlčaniu tohto nároku, pričom s poukazom na ust. § 100 ods.1 OZ mal za to, že vo všeobecnej premlčacej dobe sa premlčia všetky práva z občianskoprávných vzťahov, pokiaľ sa na ne nevzťahujú ustanovenia o kratšej alebo dlhšej premlčacej dobe a teda vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe sa premlčí aj právo na odstúpenie od zmluvy podľa ust. § 48 O.z. Súd prvého stupňa uzavrel, že nedošlo zo strany žalobcu k premlčaniu práva na odstúpenie od zmluvy, keďže v konaní súd zistil, že žalobca od zmluvy odstúpil listom zo dňa 30.6.2010.

Následne v odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvého stupňa poukázal na list Správy katastra Košice, odbor katastrálnych konaní, z ktorého vyplýva, že návrh na zápis informatívnej poznámky týkajúci sa predmetných nehnuteľností bol doručený z Okresného pozemkového úradu Košice - mesto dňa 15.4.2009 a v súlade s touto žiadosťou bola dňa 19.5.2009 zapísaná informatívna poznámka P219/09 v

LV č. XXXX kat.úz. H. po podložkou výkazu zmien 587. Ďalej z tohto listu podľa názoru prvostupňového súdu vyplynulo, že pred podpísaním kúpnej zmluvy na meno predávajúceho ani na meno kupujúceho nebol vyžiadaný výpis z LV č. XXXX kat. úz. H., pričom poukázal na to, že v čase podpisania, resp. vypracovania kúpnej zmluvy, informatívna poznámka v liste vlastníctva už zapísaná bola. Ďalej súd prvého stupňa dôvodil, že celú zmluvu ako aj podklady na vypracovanie kúpnej zmluvy medzi účastníkmi konania vypracoval žalobca, ktorý zabezpečoval všetky potrebné doklady, t.j. od listu vlastníctva až po samotné vypracovanie Kúpnej zmluvy ako aj overenie podpisov žalovanej a uzavrel, že žalobca mal možnosť oboznámiť sa so všetkými dokladmi, tzn. aj listom vlastníctva, na ktorom bola zapísaná informatívna poznámka o prebiehajúcich hospodársko-technických úpravách, a teda bol resp. mal byť oboznámený so všetkými dokladmi potrebnými pre uzavretie Kúpnej zmluvy.

Súd prvého stupňa konštatoval, že v konaní mal jednoznačne za preukázané, že medzi účastníkmi vznikol záväzkovo-právny vzťah a právo na odstúpenie od zmluvy bolo dohodnuté priamo v kúpnej zmluve. Taktiež považoval za nesporné, že zo strany žalobcu došlo k prejavu vôle účastníka zmluvy od kúpnej zmluvy v časti podliehajúcej hospodársko-technickým úpravám odstúpiť, pričom súd nezistil, aby zákon odstúpenie v tomto prípade zakazoval.

Súd prvého stupňa ďalej dôvodil, že v prípade, keď došlo k jednostrannému odstúpeniu od zmluvy, pričom jeho opodstatnenosť je medzi účastníkmi sporná, musí si súd riešiť ako prejudiciálnu otázku, či došlo k zrušeniu zmluvy a či v dôsledku toho pôvodný dôvod plnenia skutočne odpadol, takže vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Súd bol teda povinný v tomto konaní riešiť ako prejudiciálnu otázku platnosti odstúpenia od zmluvy zo strany žalobcu ako kupujúceho.

Ďalej súd prvého stupňa poukázal na to, že žalobca vo svojom návrhu mal za to, že kúpna zmluva v časti prevodu parcely podliehajúcej HTUP je v zmysle § 49a OZ neplatná a poukázal na podmienky, za ktorých má podľa § 49a OZ omyl za následok neplatnosť právneho úkonu. V súvislosti s uvedeným súd prvého stupňa konštatoval, že v priebehu dokazovania nezistil, aby zo strany žalovanej došlo ku ľsti, keď opakovane poukázal na tú skutočnosť, že kupujúci o informatívnej poznámke na LV vedel, resp. mal vedieť, nakoľko všetky doklady potrebné k uzatvoreniu kúpnej zmluvy pripravoval sám, pričom konateľ kupujúceho mal právnické vzdelanie. Súd prvého stupňa bol toho názoru, že na ľarchu žalovanej ako 65-ročnej ženy bez právnického vzdelania a právneho vedomia nemožno pričítať tú skutočnosť, že kupujúceho neupozornila na existujúcu informatívnu poznámku a taktiež mal za to, že zápisnica spísaná na Pozemkovom úrade dňa 25.2.2010 nepotvrdzuje žalobcom uvádzanú skutočnosť, že žalovaná sa po uzavretí Kúpnej zmluvy cítila byť vlastníčkou predmetnej parcely, nakoľko v tejto zápisnici nie je uvedené ani číslo parcely, za ktorú jej mal byť poskytnutý náhradný pozemok.

S poukazom na ust. § 5 ods.5 Katastrálneho zákona č. 162/1995 Z.z. a § 6 ods.4 zák. č. 333/1991 Zb. o pozemkových úpravách súd prvého stupňa uzavrel, že zo strany žalobcu ako kupujúceho nedošlo k platnému odstúpeniu od zmluvy a z toho dôvodu súd žalobe nemohol vyhovieť a vyhlásiť kúpnu zmluvu v časti parcely podliehajúcej HTUP za neplatnú a žalobu zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods.1 O.s.p.

Rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalobca a to proti všetkým jeho výrokom z dôvodu podľa ust. § 205 ods.2 písm.a/ O.s.p., pretože v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1 písm.h/ O.s.p., keďže súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav; podľa ust. § 205 ods.2 písm.a/ O.s.p. pretože v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1 písm.f/ O.s.p., keďže účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, podľa ust. § 205 ods.2 písm.b/ O.s.p., pretože konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, podľa § 205 ods.2 písm.d/ O.s.p., pretože súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a podľa ust. § 205 ods.2 písm.f/ O.s.p., pretože rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Žalobca napadnutý rozsudok považuje za nesprávny a vydaný na podklade nedostatočne a nesprávne zisteného skutkového stavu za aplikácie nesprávnych ustanovení právnych predpisov, pričom súd nepostupoval v zmysle ust. § 132 O.s.p. v dôsledku čoho dospel k mylným skutkovým zisteniam a na ich podklade prejednávajúcu vec nesprávne právne posúdil, a v niektorých prípadoch pri vyslovení právneho záveru neuviedol, akým právnym predpisom sa riadil. Preto žalobca toto rozhodnutie považoval za také, ktoré vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, resp. je postihnuté vadou nepreskúmateľnosti. V odvolaní žalobca poukázal na rozpor, ktorý vznikol v odôvodnení rozsudku, keď najprv súd prvého stupňa poukázal na predpoklady, za splnenia ktorých v zmysle ust. § 48 ods.1 OZ možno od zmluvy odstúpiť, pričom skonštatoval, že medzi účastníkmi vznikol záväzkovo právny vzťah, že právo na odstúpenie bolo dohodnuté priamo v kúpnej zmluve ako aj to, že zo strany žalobcu došlo k prejavu vôle účastníka od zmluvy odstúpiť a súd nezistil, aby zákon odstúpenie v tomto prípade zakazoval,

teda boli splnené všetky predpoklady na odstúpenie od zmluvy (v nadväznosti na čo súd poukázal na potrebu riešiť ako prejudiciálnu otázku - otázku platnosti odstúpenia od zmluvy, avšak následne sa tejto otázke nevenoval) , a v ďalšej časti odôvodnenia iba skonštatoval, že zo strany žalobcu nedošlo k platnému odstúpeniu od zmluvy, (t.j. vyslovil protichodný právny záver) avšak neuviedol, aký právny predpis aplikoval a teda podľa názoru žalobcu je možné sa domnievať, že žiadny právny predpis ani nemohol aplikovať pri posudzovaní daného právneho prípadu a z uvedeného dôvodu považuje rozsudok za nepreskúmateľný, čo zakladá jeho nezákonnosť.

Ďalej žalobca vyjadril názor, že súd sa mylne domnieval, že žalobca opiera právo na odstúpenie od zmluvy o zápis alebo nezápis informatívnej poznámky v katastri nehnuteľnosti, ale žalobca už viackrát uviedol, že opiera dôvod odstúpenia od zmluvy o existenciu dohody obsiahnutej v kúpnej zmluve v čl. 4. Žalobca sa nestotožnil ani s názorom súdu v tej časti, keď súd prvého stupňa mal za to, že zápisnica spísaná na pozemkovom úrade dňa 25.2.2010 nepotvrďuje žalobcom tvrdenu skutočnosť, že žalovaná sa po uzavretí kúpnej zmluvy cítila byť vlastníčkou predmetnej parcely. Podľa názoru žalobcu prvostupňový súd uvedený dôkaz a to zápisnicu zo dňa 25.2.2010 posúdil v rozpore s akýmkoľvek možným gramatickým výkladom a zároveň dôkazy a to zápisnicu zo dňa 25.2.2010, list spoločnosti GEOTOP Košice, s.r.o. zo dňa 13.9.2012 a ani výpis z katastra nehnuteľnosti nehodnotil každý jednotlivito a všetky vo vzájomnej súvislosti.

Ďalej žalobca poukázal na to, že aj keď sa jedná o určovací žalobu, prvostupňový súd sa žiadnym spôsobom nevenoval otázke preukázania naliehavého právneho záujmu na určení, a preto je rozsudok postihnutý vadou, ktorý má za následok nepreskúmateľnosť a nezákonnosť rozhodnutia. S poukazom na uvedené žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil, alternatívne aby súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu a vec vrátil na ďalšie konanie.

K odvolaniu sa vyjadrila žalovaná písomným podaním, v ktorom uviedla, že považuje rozsudok za vecne správny a odvolanie voči nemu za neopodstatnené, pretože sa nestotožnila s názorom žalobcu, že je rozpor vo výrokovej časti rozsudku týkajúcej sa odstúpenia žalobcu od kúpnej zmluvy. Rovnako sa nestotožnila s hodnotením dôkazov žalobcu tak ako sú uvedené v odvolaní vo vzťahu k zápisnici zo dňa 25.2.2010. Taktiež nesúhlasila so záverom odvolania, v ktorom žalobca konštatoval, že súd nerozhodol o celej veci tak ako o to požiadal žalobca vo svojom návrhu predloženom na pojednávaní dňa 26.4.2014 a poukázala na to, že žalobca v odvolaní nepredložil žiadne nové dôkazy alebo iné skutočnosti, ktoré by zmenili skutkový a právny stav prejednávanej veci. Opakovane vyjadrila svoj názor, že nárok na vyslovenie neplatnosti v časti kúpnej zmluvy a na odstúpenie od zmluvy je podľa nej premlčaný, pretože žalobca mohol tento nárok uplatniť na súde v 3-ročnej všeobecnej premlčacej lehote, čo neurobil. Kúpna zmluva bola uzavretá dňa 4.12.2009, jej vklad bol povolený dňa 18.2.2010. Žalobca síce podal žalobu o vrátenie kúpnej ceny 19.853,60 € v roku 2010, ale návrh na vyslovenie neplatnosti časti kúpnej zmluvy a s tým súvisiace odstúpenie od zmluvy uplatnil na súde až na pojednávaní dňa 26.4.2014. Vzhľadom na uvedené žalovaná žiadala potvrdiť rozsudok ako vecne správny a uplatnila si náhradu trov odvolacieho konania.

V priebehu odvolacieho konania žalobca doručil Krajskému súdu v Košiciach písomné podanie označené ako vyjadrenie žalobcu v právnej veci 4Co/144/2014 a čiastočné späťvzatie návrhu na začatie konania v zmysle ust. § 208 O.s.p. v spojení s ust. § 96 O.s.p. V tomto písomnom podaní žalobca v kontexte skutočností uvádzaných už v odvolaní ohľadom výmery nehnuteľnosti, v rozsahu ktorej mala byť nehnuteľnosť žalovanou na žalobcu prevedená, poukázal na zodpovednosť žalovanej ako scudziteľa za vady predmetnej nehnuteľnosti, pričom žalobca tvrdí, že žalovaná je zodpovedná za právne vady predmetnej parcely podľa ust. § 500 ods.1 O.z. v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého ak ide o zjavné vady alebo o vady, ktoré možno zistiť z príslušnej evidencie nehnuteľností, nemožno uplatňovať nárok zo zodpovednosti za vady, iba že scudziteľ výslovne kupujúceho ubezpečil, že vec je bez akýchkoľvek vád. Žalobca poukázal na to, že z kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalobcom ako kupujúcim a žalovanou ako predávajúcou je zrejme, že žalovaná ako predávajúca v čl. 4 ods.1 kúpnej zmluvy prehlásila, že na nehnuteľnosti uvedenej v čl. 1 tejto zmluvy ani na predmete kúpy neviaznu žiadne ťarchy, záložné právo, vecné bremená ani iné právne povinnosti. Z uvedeného prehlásenia žalovanej jednoznačne vyplýva, že žalovaná ako predávajúca ubezpečila žalobcu ako kupujúceho, že na parcele neviaznu žiadne právne vady. Vedomosť žalovanej o prebiehajúcich pozemkových úpravách potvrdila v priebehu prvostupňového konania aj žalovaná prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, keď uviedla, že mala vedomosť o tom, že v čase podpisovania zmluvy prebiehalo konanie o pozemkových úpravách. V dôsledku uvedeného žalobca nenadobudol do vlastníctva to, čo nadobudnúť mal podľa kúpnej zmluvy v rozsahu spoluvlastníckeho podielu žalovanej a teda žalovaná zodpovedá za uvedené právne vady parcely. Žalobca opakovane poukázal na to, že opiera dôvod odstúpenia od zmluvy o existenciu dohody

uvedenej v kúpnej zmluve v čl. 4, v zmysle ktorej žalobca ako kupujúci bol oprávnený odstúpiť od kúpnej zmluvy v prípade, ak pred podpisom kúpnej zmluvy alebo pred podaním návrhu na vklad vlastníckeho práva týkajúceho sa prevodu predmetu kúpy uvedeného v čl. 1 kúpnej zmluvy budú viazať na predmete kúpy ťarchy, záložné právo, vecné bremeno alebo iné právne povinnosti, pričom informácia o tejto ťarche, resp. právnej povinnosti v rozpore pozemkových úprav bola doručená príslušnému úradu, ktorý viedol evidenciu katastra a ten ju zapísal na predmetný list vlastníctva v podobe poznámky pred podpisom kúpnej zmluvy.

V nadväznosti na vyššie uvedené žalobca zobral čiastočne späť návrh na začatie konania v časti určenia, že kúpna zmluva uzatvorená dňa 4.12.2009 medzi žalobcom ako kupujúcim a žalovanou ako predávajúcou, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k parc. č. KN E č. 117/34 o výmere 10809 m² druh pozemku orná pôda vo veľkosti 1/3 k celku nachádzajúcej sa v kat.úz. H., evidovanej na LV č. XXXX za kúpnu cenu 119.619,60 € je v časti, ktorá bola predmetom pozemkových úprav, teda vo výmere 598 m² parcely, čomu zodpovedá časť kúpnej ceny vo výške 19.853,60 € z dôvodu odstúpenia od kúpnej zmluvy neplatná. V tejto časti žiadal žalobca konanie zastaviť. Vo zvyšnej časti žalobca na podanej žalobe trvá a teda naďalej žiada, aby súd vo veci samej určil povinnosť žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 19.853,60 € spolu s 9% ročným úrokom z omeškania odo dňa 15.7.2010 do zaplataenia oproti povinnosti žalobcu previesť na žalovanú vlastnícke právo tak ako je to uvedené v uznesení o pripustení zmeny žalobného návrhu.

K čiastočnému späťvzatiu návrhu sa vyjadrila žalovaná písomným podaním, v ktorom navrhla, aby súd nepripustil späťvzatie žalobného návrhu ani zmenu rozsudku a zároveň vyjadrila stanovisko, že informatívna poznámka o prebiehajúcich pozemkových úpravách, o ktorých žalobca vedel a bol informovaný, ktorá bola na liste vlastníctva č. 2613 zapísaná dňa 19.5.2009 nemôže zakladať zodpovednosť žalovanej za vady kúpnej zmluvy podľa § 500 ods.1 Obč.zák. a zároveň uviedla, že nie je pravdou, že žalovaná žalobcu ubezpečovala, že predmet prevodu nemá právne vady. Vyjadrila nesúhlasné stanovisko so zmenou rozsudku tak ako ho sformuloval žalobca vo svojom vyjadrení, pretože tento návrh žalobcu považovala za nezákonný a zmätočný dôvodiak, že návrh žalobcu na zmenu žalobného petitu tak ako ho formuloval nemá oporu v zákone. Napokon poukázala na to, že žalobca, ktorý nadobudol spoluvlastnícky podiel k predmetnej nehnuteľnosti počas prebiehajúcich pozemkových úprav na tomto pozemku sa v súlade s ust. § 6 ods.4 zák. č. 330/1991 Z.z. o pozemkových úpravách nemôže súdnou cestou dovoľávať neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 4.12.2009 ani zodpovednosti za vady predávaného pozemku. Tento právny stav, ktorý tu je žalobca nemôže namietat ani sa dovoľávať zmeny tohto právneho a skutkového stavu a to ani súdnou cestou.

Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie ako podané včas oprávnenou osobou bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods.2 O.s.p., pričom preskúmal napadnutý rozsudok aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods.1, 3 O.s.p. a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že neboli dané dôvody ani pre potvrdenie ani pre zmenu rozhodnutia.

Žalobca odôvodnil podanie odvolania z dôvodov podľa ust. § 205 ods.2 písm.a/, b/, d/, f/ O.s.p., t.j. že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom považoval uvedený rozsudok za nepreskúmateľný, čo zakladá jeho nezákonnosť.

V súvislosti s uplatnenými odvolacími námietkami odvolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že odôvodnenie rozhodnutia je obsahovou náležitosťou písomného vyhotovenia rozhodnutia, ktorá má stručne, jasne, výstižne a presvedčivo uviesť, čoho a z akých dôvodov sa žalobca domáhal ako sa vyjadril žalovaný a vysvetliť, ktoré skutočnosti považoval súd za preukázané, resp. nepreukázané, z ktorých dôkazov vychádzal, resp. nevychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov súd riadil a ako vec právne posúdil. Požiadavka, aby rozhodnutie bolo riadne odôvodnené patrí medzi základné atribúty spravodlivého procesu jej účelom je medzi iným zabezpečiť transparentnosť, legitimitu a kontrolovateľnosť súdneho rozhodovania. Nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia spôsobuje jeho nepreskúmateľnosť.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne

a výstižne vysvetlil, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Odôvodnenie rozsudku musí mať náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p.. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený, nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozsudku je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa musí byť zároveň aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní. Ak rozsudok súdu prvého stupňa neobsahuje náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p. je nepreskúmateľný.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP, rovnako Ústavný súd Slovenskej republiky už opakovane vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu.

Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa nezodpovedá vyššie uvedených požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia a preto považoval za dôvodnú námietku žalobcu týkajúcu sa nepreskúmateľnosti rozsudku súdu prvého stupňa.

Súd prvého stupňa síce správne poukázal na základné predpoklady, ktoré musia byť splnené preto, aby mohlo dôjsť platne k odstúpeniu od zmluvy v zmysle ust. § 48 ods.1 O.z. a správne konštatoval, že je potrebné v konaní riešiť ako prejudiciálnu otázku platnosti odstúpenia od zmluvy zo strany žalobcu ako kupujúceho, avšak následne neuviedol, akými úvahami sa riadil pri riešení tejto otázky, ani z akých skutkových zistení vychádzal ani aké právne normy aplikoval pri riešení tejto otázky. Súd prvého stupňa bezprostredne potom, ako konštatoval v odôvodnení potrebu riešiť ako prejudiciálnu otázku platnosti odstúpenia od zmluvy zo strany žalobcu ako kupujúceho poukázal na to, že žalobca v návrhu považoval kúpnu zmluvu v časti prevodu parcely podliehajúcej HTUP za neplatnú v zmysle ust. § 49a O.z. a uviedol svoje úvahy vzťahujúce sa na posúdenie otázky platnosti právneho úkonu v súlade s ust. § 49a O.z. Následne súd prvého stupňa iba konštatoval, že mal za preukázané, že zo strany žalobcu ako kupujúceho nedošlo k platnému odstúpeniu od zmluvy a z toho dôvodu súd žalobe nemohol vyhovieť. Rovnako z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa nie je zrejmé, v akej miere súd prvého stupňa vykonal dokazovanie vo vzťahu k ním konštatovanému záveru o neplatnosti odstúpenia od zmluvy.

Rovnako za správnu odvolací súd považoval námietku žalobcu týkajúcu sa potreby skúmať naliehavý právny záujem na určení v tomto konkrétnom prípade, kde odvolací súd poukazuje na to, že po pripustení zmeny žalobného návrhu predmetom konania bola aj určovacia žaloba, kde s poukazom na ust. § 80 písm.c/ O.s.p., z ktorého jednoznačne vyplýva, že predtým ako súd rozhodne o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, musí skúmať naliehavý právny záujem na takomto určení odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí vôbec neskúmal existenciu naliehavého právneho záujmu na takomto určení, vec nedostatočne právne zdôvodnil a na rozhodnutie o naliehavosti právneho záujmu nevykonal žiadne dokazovanie.

Na základe uvedených skutočností odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil, pretože bol naplnený dôvod na zrušenie tohto rozsudku v súlade s ust. § 221 ods.1 písm.f/ a h/ O.s.p. a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Po vrátení veci bude úlohou súdu prvého stupňa doplniť dokazovanie vo vzťahu k posúdeniu otázky platnosti odstúpenia od zmluvy, zaoberať sa čiastočným späťvzatím návrhu (v spojitosti so stanoviskom žalovanej k čiastočnému späťvzatiu) a následne prípadne posudzovať otázku existencie naliehavosti právneho záujmu v závislosti od pripustenia alebo nepripustenia čiastočného späťvzatiu návrhu. Až po vykonaní dôsledného dokazovania bude možné vo veci opätovne rozhodnúť, pričom bude povinnosťou súdu prvého stupňa rozsudok náležite odôvodniť tak, aby boli splnené základné atribúty spravodlivého procesu.

V novom rozhodnutí sú rozhodne aj o trovách odvolacieho konania.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods.9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení účinnom od 1.5.2011).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.